

**Εισήγηση προς το Περιφερειακό Συμβούλιο για τη Διαχείριση κενών συσκευασιών
φυτοφαρμάκων στις Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας Ιονίων Νησιών.**

Οι κενές πλαστικές συσκευασίες φυτοφαρμάκων, αυτές δηλαδή που μένουν μετά την χρησιμοποίηση του περιεχομένου τους για την διενέργεια του ψεκασμού, είναι πολύ σοβαρό θέμα το οποίο δεν λαμβάνει την δέουσα προσοχή.

Στην Ελλάδα, μετά την χρησιμοποίηση του περιεχομένου τους οι άδειες πλαστικές συσκευασίες συλλέγονται και απομακρύνονται μέσω του επίσημου συστήματος αποκομιδής απορριμμάτων καταλήγοντας στους ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ, ή ακόμα χειρότερα απορρίπτονται ανεξέλεγκτα και απερίσκεπτα στο περιβάλλον, σε ρυάκια, ρεματιές κλπ.

Στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων απορρίπτονται ετησίως μετά την χρήση του περιεχομένου τους, 4500 κενές πλαστικές συσκευασίες περίπου. Ο αριθμός των κενών συσκευασιών είναι πολύ μικρός συγκριτικά με τα αστικά απορρίμματα που παράγονται ετησίως, όμως η ζημιά που προκαλούν είναι πολύ μεγαλύτερη. Οι αρνητικές επιπτώσεις από την απερίσκεπτη απόρριψη στο περιβάλλον των άδειων συσκευασιών ταξινομούνται σε:

α) Απελευθέρωση στο περιβάλλον των πολύ μικρών ποσοτήτων (1-2 ml) φυτοφαρμάκου ανά συσκευασία που έχει απομείνει στο μπουκάλι. Επειδή όμως πρόκειται για το πυκνό διάλυμα και όχι το αραιωμένο, είναι πολύ δραστικό και επικίνδυνο. Οι μικρές αυτές ποσότητες από κάθε συσκευασία απορροφούνται στο έδαφος και τελικά φθάνουν στο υπόγειο νερό και κατόπιν φθάνουν αυτούσιες ή παραλλαγμένες, στο ποτήρι ή το πιάτο των καταναλωτών, δεδομένου ότι σε πολλές περιπτώσεις οι έλεγχοι καταλληλότητας του νερού δεν αφορούν χημικές ουσίες που σχετίζονται με φυτοφάρμακα. Προφανώς έχουν πολύ κακές επιπτώσεις στην υγεία των ανθρώπων.

β) Το πλαστικό υλικό από το οποίο είναι φτιαγμένες οι συσκευασίες είναι για λόγους ασφαλείας πολύ σκληρό, έτσι όμως απαιτεί πάρα πολύ χρόνο για να αποδομηθεί, οπότε παραμένει πάρα πολύ χρόνο στο περιβάλλον ζημιώνοντας την υγεία των ανθρώπων.

γ) Η όψη των συγκεντρωμένων κενών συσκευασιών στο περιβάλλον αποτελεί δυσφήμιση για τον τόπο και την περιφέρεια με αντίκτυπο και στον τουρισμό.

Τι μπορεί να γίνει:

Τα τελευταία χρόνια είναι εφικτή πλέον η συλλογή και αποδόμηση αυτών συσκευασιών. Οι άδειες αυτές συσκευασίες, συλλέγονται σε ειδικές σακούλες και μεταφέρονται σε εξειδικευμένους χώρους για περαιτέρω χειρισμό. Αυτό ήδη εφαρμόζεται για τις κενές

συσκευασίες που προκύπτουν μετά τη δακοκτονία και μάλιστα η συλλογή και μεταφορά των κενών συσκευασιών περιλαμβάνεται στις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει με βάση το διαγωνισμό η εταιρεία που προμηθεύει το εντομοκτόνο. Προτείνεται λοιπόν η επέκταση της τακτικής αυτής και στα υπόλοιπα φυτοφάρμακα, με την δημιουργία ενός δικτύου συλλογής (3-4 σημεία ανά νησί) των κενών συσκευασιών και συνεργασία με εξειδικευμένες εταιρείες που αναλαμβάνουν κατόπιν την απομάκρυνσή τους.

Το έργο αυτό μπορεί να γίνει μέσω της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων όπου ήδη εφαρμόζεται η συλλογή και απομάκρυνση των άδειων συσκευασιών του εντομοκτόνου που χρησιμοποιείται στη δακοκτονία.

Το κόστος της απομάκρυνσης των κενών συσκευασιών εκτιμάται σε 20.000 ευρώ ετησίως για το σύνολο της Περιφέρειας, το οποίο είναι απειροελάχιστο για τα οφέλη που θα προκύψουν:

α) Διασφαλίζουμε πως δεν θα υπάρχουν εκτεθειμένες στο περιβάλλον οι κενές συσκευασίες φυτοφαρμάκων και δεν θα επιβαρύνεται το περιβάλλον και η υγεία των ανθρώπων, αφενός από τις μικρές ποσότητες του πυκνού σκευάσματος και αφετέρου από το πλαστικό υλικό της συσκευασίας,

β) Αποφεύγουμε την αισθητική υποβάθμιση του περιβάλλοντος όπου απορρίπτονται οι κενές συσκευασίες

γ) Η προσπάθεια ενσωματώνεται στην στρατηγική προβολής της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων και τεκμηριώνεται έτσι η δέσμευσή της για προστασία του περιβάλλοντος και της υγείας των κατοίκων παρέχοντας με αυτόν τον τρόπο αναβαθμισμένες υπηρεσίες, το οποίο είναι το ζητούμενο και για το τουριστικό προϊόν και την προσέλκυση υψηλού επιπέδου τουριστών.

Μάλιστα, εάν τελικά αυτή η προσπάθεια προχωρήσει, η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων θα είναι η πρώτη που θα εφαρμόσει την συλλογή και απομάκρυνση των κενών συσκευασιών, οπότε θα αποτελέσει παράδειγμα και μοντέλο για άλλες περιφέρειες που θα ενδιαφερθούν.

Τεχνική Περιγραφή Έργου

Χωροθέτηση σημείων: Τόσο για πρακτικούς λόγους όσο και για λόγους ασφάλειας, η συλλογή των κενών συσκευασιών θα γίνεται στους χώρους που διατηρούνται στις Περιφερειακές Ενότητες και στους οποίους αποθηκεύονται και φυλάσσονται τα εντομοκτόνα που χρησιμοποιούνται για τη δακοκτονία. Οι χώροι αυτοί είναι περιφραγμένοι και δεν επιτρέπεται η είσοδος σε αυτούς ατόμων που δεν έχουν εξουσιοδότηση.

Υλικά-Προδιαγραφές: Τα κενά πλαστικά δοχεία θα τοποθετούνται σε ειδικές σακούλες όπως φαίνεται στις επισυναπτόμενες εικόνες. Οι σακούλες είναι από ειδικό συνθετικό υλικό πολυπροπυλενίου με εσωτερικό κάλυμμα ειδικά για αποθήκευση και μεταφορά επικίνδυνων υλικών όπως φυτοφάρμακα. Αυτές οι συσκευασίες διαθέτουν πιστοποίηση κατά UN και είναι συμμορφωμένες με τις απαιτήσεις της διεθνούς νομοθεσίας ADR/IMDG για τις οδικές και θαλάσσιες μεταφορές επικίνδυνων υλικών.

Ενημέρωση ενδιαφερομένων: Για την μέγιστη ωφέλεια από αυτήν τη δράση, η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων θα προβεί σε παρεμβάσεις και ανακοινώσεις στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας (ηλεκτρονικά και έντυπα), προκειμένου να ενημερώσει την τοπική κοινωνία για τη αυτή τη δράση και τις ωφέλειες που αναμένονται, ενώ θα ζητήσει και τη συνδρομή θεσμικών παραγόντων όπως τα επιμελητήρια και οι Σύλλογοι (π.χ. Σύλλογος Ξενοδόχων). Θα τοποθετηθούν επιγραφές στις οποίες θα περιγράφεται το έργο που επιτελείται ενώ θα αναφέρονται και αριθμοί τηλεφώνων για την αντιμετώπιση περίπτωση έκτακτης ανάγκης

Συχνότητα επίβλεψης του χώρου: Σχετικά με την συχνότητα επίβλεψης του χώρου θα ακολουθηθεί η συνήθης διαδικασία, δεδομένου πως πρόκειται για χώρους στους οποίους ήδη αποθηκεύονται συσκευασίες φυτοφαρμάκων.

Συχνότητα απομάκρυνσης: Αρχικώς προγραμματίζεται να απομακρύνονται οι κενές συσκευασίες μία φορά ανά έτος. Εάν όμως με την πάροδο του χρόνου προκύψει ανάγκη συχνότερης απομάκρυνσης, θα γίνει η απαιτούμενη προσαρμογή.

Πάυλος Μπουχάγιερ, Επίκουρος Καθηγητής Ιονίου Πανεπιστημίου

Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου Αγροδιατροφικής Σύμπραξης ΠΙΝ